

Terrein De Brobbelbies,
Schaijk

Kamperen nu het nog kan

De Brobbelbies

De Maashorst

Terrein De Brobbelbies maakt deel uit van Provinciaal Landschap De Maashorst. Van het dorpje Zeeland tot Nistelrode en van Oss tot Uden strekken zich bossen uit, afgewisseld door heidevelden, stuifzanden en hier en daar een ven.

Bijzonder zijn de natte wijstgronden in dit gebied.

50.000 jaar geleden ontstonden breuken in de aardkorst waardoor grondlagen ten opzichte van elkaar verschoven.

De samenstelling van de ondergrond bemoeilijkt de doorstroming van grondwater op de breukvlakken, waardoor het als kwel aan de oppervlakte verschijnt.

Zo komt het dat de lageregelegen gronden (slenken) droog blijven en de hoge gronden (horsten) juist nat zijn, met veenvorming en moerassige omstandigheden tot gevolg.

Brobbelbies is Brabants voor borrelend moeras; zo komt ons terrein dus aan zijn naam. In het gelijknamige begrazingsgebied ten zuiden ervan grazen sinds 2016 tarossen, exmoorpony's en wisenten.

Tekst: Marleen Blokhuis
Foto's: Bert Hoogveld en
Rien Hoekenga

Dennenappels. Verende bospaden. Naaldbomen en loofbomen in allerlei soorten en maten. Daartussenin een stuk of dertig onderling verbonden kampeervelden. Op de Brobbelbies (bijna vijf hectare groot) kun je in het donker nog verdwalen. En in afwachting van de geplande verplaatsing naar een gebied in de buurt zal dat de komende twee à drie jaar nog gewoon zo blijven.

Bosuilen en heikickers

Op een mooie julidag laten mezen, vinken, merels, spechten en boomklevers zich vanuit de vele bomen horen. Van die verscheidenheid was vroeger geen sprake, vertellen terreincommissaris Pim Aalbers en afdelingsvoorzitter Ed Harmsen. Toen de NTKC dit terrein in 1958 verwierf, was het een productiebos voor de mijnbouw. Er stonden alleen maar dennenbomen; kamperen deed je op ruige stukjes hei tussen het naaldhout. Langzamerhand werd een deel van de dennen gekapt en zijn daar andere bomen voor in de plaats geplant. Die kreeg de club bijvoorbeeld van Staatsbosbeheer. Pim: 'Daarbij hadden we veel last van konijnen die de jonge aanplant opraten. Daarom maakten we met gaas afgezette "kraamkamers".' En met succes. Sinds de jaren '90 kunnen we genieten van een rijk gevarieerd bos, waar veel vogels en andere dieren op afkomen. 'We hebben bosuilen op het terrein, en heikickers. En er lopen hier twee of drie vossen. Dat is goed, want die jagen op muizen, en teken gaan dood als ze zich hechten op een vos', vertelt Ed.

Omdat het terrein na verloop van tijd steeds verder dichtgroeide, heeft de Caravansectie er 2 jaar geleden zo'n 120 grote bomen uitgehaald. Dat bracht veel licht en ruimte terug. De noordwesthoek van het terrein, waar al een tijd steeds minder werd gekampeerd, is 'teruggegeven aan de natuur'. Meer naar het midden, waar de kampeerplekken steeds populairder werden, legde de Caravansectie met de afdeling twee kookvuurplaatsen aan.

Caravan-, tent- en hangmatvriendelijk

Wat in al die jaren onveranderd bleef, is de ligging van de paden. Voorbij het toiletgebouw slingert naar twee kanten een breed pad, een soort rondweg, die een groot deel van de beschutte kampeervelden ook voor caravans bereikbaar maakt.

Daartussenin geeft een smaller voetpad (grappend het Braamstruikse Middenpad genoemd) toegang tot een aantal exclusieve tentplekjes. De meeste velden zijn klein genoeg om ze voor jezelf te hebben, maar groot genoeg om door de dag heen naar behoefte in de zon of in de schaduw te kunnen zitten. Meteen links aan het middenpad ligt een bescheiden heideveld, de enige hei die hier sinds 1958 bewust behouden is.

De wat ruigere zuidkant van het terrein, vlak bij het hek dat motorcrossers buitenhoudt, is een geliefde plek voor het bouwen van hutten. Bushcrafters met hangmatten komen hier ook. Als ik verbaasd naar een dode boom kijk, legt Pim uit dat ze die expres laten staan 'voor spechten en andere beestjes'.

Koken op houtvuur

Terug naar het midden lopen we langs kookvuurplaats 1 (alleen voor tenten) en kookvuurplaats 2 (ook toegankelijk voor caravans), die intensief benut worden. Ed en Pim wijzen me op een fraaie zeeden naast kookvuurplaats 2 ('van een afstand is het net een ballerina') en vertellen dat ze de houthokjes die hier staan tijdens de werkweekenden in het voorjaar zo veel mogelijk proberen te vullen. Dat er op De Brobbelbies veel hout doorheen gaat, komt niet alleen door deze populaire kookvuurplaatsen,

maar ook door de grote kampvuurkuil die een paar jaar geleden dankzij de vereende inzet van een aantal leden een gedeeltelijke overkapping kreeg. Om de omvang van de enorme vuren die hier soms gestookt werden wat in te perken, staat er sinds begin van dit seizoen een vuurschaal. Pim, die al in 1963 meehielp bij het aanleggen van deze kampvuurkuil, demonstreert de vernuftige schuifluikjes en uitklapdelen in de overkapping waarmee je de 'Hittepit' kunt ventileren. Bij slecht weer is zo'n afdak met stoelen natuurlijk fijn, maar dat zich hier nu vaker groepjes met kookgerei installeren, betekent wél dat er voor minder mensen ruimte is. De twee extra vuurplaatsen vangen dat grotendeels weer op.

Vrienden van De Brobbelbies

Wie al zo lang meegaat als Pim en Ed, ziet veranderingen in kampeergedrag door de jaren heen. Al snel na de opening werd De Brobbelbies een héél druk bezocht terrein. De aanleg van zwemwater aan de overkant, begin jaren '60, droeg daar ook aan bij. Tot in de jaren '70 kwamen grote aantallen moeders met kinderen hier de hele zomervakantie kamperen, de vaders sloten in het weekend aan. Kinderen komen er nu in verhouding veel minder, maar liefhebbers heeft het terrein nog altijd. Zo zijn er de zogenaamde Vrienden van De Brobbelbies,

Wandel- en fietspaden te over in natuurgebied De Maashorst. Je kunt ook door natuurgebied **Herperduin** naar vestingstadje Ravenstein fietsen en vandaar door oude uiterwaarden via het mooie gehuchtje Keent naar Grave.

Op loopafstand ligt **Recreatieoord De Maashorst** met speeltuin en zwemwater (gratis op vertoon van lidmaatschapspas NTKC). Het water wordt weleens geplaagd door blauwalg; kijk voor actuele info op zwemwater.nl.

Leuk voor kinderen is het **Docus de Das Avonturenpad** in Schaijk. **Natuurcentrum De Maashorst** in Nistelrode heeft onder meer 'natuurontdektassen' met opdrachten voor kinderen van 3 tot 14 jaar. Of download de gratis app **Op Boevenpad**, voor een spannende fietsroute door De Maashorst.

Uden heeft een **Museum voor Religieuze Kunst** (met ook moderne kunst en een middeleeuwse kruidentuin); in Oss is het **Jan Cunen Museum** met negentiende-eeuwse en moderne kunst. Nistelrode, Schaijk en Zeeland zijn gezellige dorpjes. De dichtstbijzijnde grote stad is **Den Bosch**.

Sleutelfiguur

een kleine twintig mensen uit het hele land die als een vaste kern aan werkweekenden meedoen. 'We noemen het wel *werkweekenden*,' vertelt Pim, 'maar mensen kunnen ook een dag of een paar uur komen werken. Vaak eten we dan 's avonds met z'n allen – ieder zijn zelfgekookte eten – bij het kampvuur.'

Gezien de verhuisplannen staan er geen grote investeringen meer op de agenda, maar 'je moet hier natuurlijk wel kunnen blijven genieten!' Daarom gaan leden nog altijd een paar keer per jaar oprukkende begroeiing tegen en maken ze de grasvelden houtvrij. Jaarlijks worden dak en goten van het toiletgebouw schoongemaakt en zo nodig maaien Ed of Pim elke twee weken het gras. Een typisch terugkerend werkje voor De Brobbelbies is bovendien het boren van gaten in de keileembodem en daar kiezels in storten, zodat regenwater makkelijker weg kan zakken. Dat heeft te maken met de wijstgrond in dit gebied, zie p. 5. Ook is pas nog de leiding naar de koude douche weggehaald. De legionellaproblemen waarmee de douches de afgelopen jaren een paar keer te maken hadden, zijn daarmee zo goed als zeker verleden tijd.

Toekomst

Kamperen in een natuurgebied: het klinkt ideaal, maar in dit geval heeft het ook nadelen. Direct naast De Brobbelbies komt een 'Natuurpoort' met een grote parkeerplaats, een uitkijktoren, horeca met feesten en partijen en mogelijk meerdaagse evenementen. Daarom onderhandelen we met de gemeente Landerd over een ruil met een ander, veel rustiger terrein aan de andere kant van De Maashorst. Zelfs Pim en Ed, vergroeid met 'de Brob' als ze zijn, denken dat we dáár in de toekomst beter zitten. Maar eerst kunnen we nog een paar jaar genieten van hoe mooi De Brobbelbies in zestig jaar geworden is.